YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)
1 päivänä kesäkuuta 1995 *

Asiassa C-459/93,

jonka Bundesfinanzhof on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa riita-asiassa

Hauptzollamt Hamburg-St. Annen

ja

Thyssen Haniel Logistic GmbH

ennakkoratkaisun yhteisen tullitariffin nimikkeiden 21.07 ja 30.03 tulkinnasta, siinä muodossa kuin ne ovat yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen (ETY) N:o 950/68 muuttamisesta annetun asetuksen (ETY) N:o 3331/85 muuttamisesta 24 päivänä marraskuuta 1986 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3618/86 (EYVL L 345, s. 1),

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann (esittelevä tuomari), tuomarit J. C. Moitinho de Almeida ja J.-P. Puissochet,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: G. Cosmas,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:

— Hauptzollamt Hamburg-St Annen puolesta Oberfinanzdirektion Hamburgin Oberregierungsrat T. Güßefeldt,

— Thyssen Haniel Logistic GmbH: n puolesta asianajaja E. A. Undritz, Hampuri,

— komissio, asiamiehenään oikeudellisen osaston virkamies F. de Sousa Fialho, avustajanaan asianajaja H.-J. Rabe, Hampuri ja Bryssel,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Thyssen Haniel Logistic GmbH: n ja komission esittämät suulliset huomautukset 19.1.1995 pidetyssä suullisessa käsittelyssä,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.3.1995 pidetyssä käsittelyssä esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Bundesfinanzhof on 19.10.1993 tekemällään ja 8.12.1993 yhteisöjen tuomioistuimeen saapuneella päätöksellään esittänyt ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan perusteella kaksi yhteisen tullitariffin nimikkeiden 21.07 ja 30.03 tulkintaa koskevaa ennakkoratkaisukysymystä, siinä muodossa kuin ne olivat yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen (ETY) N:o 950/68 muuttamisesta annetun asetuksen (ETY) N:o 3331/85 muuttamisesta 24 päivänä marraskuuta 1986 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3618/86 (EYVL L 345, s. 1).

2 Nämä kysymykset on esitetty Hauptzollamt Hamburg-St Annen (jäljempänä Hauptzollamt) ja Thyssen Haniel Logistic GmbH: n (jäljempänä Thyssen) välisen oikeudenkäynnin yhteydessä, joka koskee Amino Acid AA Mixture Peco -nimisen eri aminohappojen pulverimaisena ja annostettuna steriilinä seoksena esiintyvän ja tiputusliuosten valmistukseen käytettävän tuotteen tariffiin luokittelua.

3 Maaliskuussa 1987 Thyssen tullasi kyseisiä valmisteita yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen 30.03 A II b kuuluvina, ei vähittäismyyntiin tarkoitettuina muina lääkkeinä. Hauptzollamt luokitteli tuotteet kuitenkin nimikkeen 21.07 mukaisiksi "muiksi elintarvikevalmisteiksi" ja asetti niille tällä perusteella oikaistun tullin.

4 Thyssen valitti tästä päätöksestä Finanzgericht Hamburgiin. Tämä tuomioistuin piti valitusta perusteltuna ja katsoi, että riidanalaiset tuotteet kuuluvat yhteisen tullitariffin alanimikkeeseen 30.03 A II b.

5 Hauptzollamt valitti päätöksestä Bundesfinanzhofiin. Se väitti, että asiassa määräävänä ajankohtana ei ollut vielä kysymys keinotekoiseen ravitsemiseen tarkoitetuista lopputuotteista. Lisäksi, siltä osin kuin oli mahdollista muuttaa valmisteet toiseen tarkoitukseen käytettäviksi, niiden ei voida katsoa olevan tiputusliuosten valmistukseen käytettäviä keskeneräisä liuoksia. Kyseisten valmisteiden ominaisuuksien mukaan oli kyse ainoastaan suun kautta nautittavista elintarvikevalmisteista.

6 Bundesfinanzhof on arvioinut riidanalaista liuosta koskevassa riita-asiassa tarvittavan yhteisen tullitariffin tulkintaa ja päättänyt siirtää asian ratkaisua ja se esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

1) Onko yhteistä tullitariffia tulkittava niin, että tullinimikkeeseen 30.03 (tässä: alanimike 30.03 A II b) kuuluvat "lääkkeinä" tiputusliuosten valmistukseen tarkoitetut annostetut, pulverimaiset eri aminohappojen steriilit seokset?

2) Jos edelliseen kysymykseen vastataan kielteisesti: Onko vuoden 1987 yhteistä tullitariffia tulkittava niin, että kysymyksessä 1 tarkoitettujen valmisteiden kaltaisia tavaroita pidetään nimikkeeseen 21.07 kuuluvina "muina elintarvikevalmisteina"?

7 Pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikana voimassa olevat yhteisen tullitariffin nimikkeet ja alanimikkeet oli otsikoitu seuraavasti:

— nimike 21.07:

"Muualle kuulumattomat elintarvikevalmisteet:

A.Viljanjyvät tai -tähkät, esikypsytetyt tai muulla tavoin valmistetut:
[...]

G.muut:
[...]"

— nimike 30.03:

"Lääkkeet, myös eläinlääkintäkäyttöön tarkoitetut:

A. ei vähittäismyyntimuodoissa:

I. joissa on jodia tai jodiyhdisteitä

II. muut:

a) joissa on penisilliinejä, streptomysiinejä tai näiden johdannaisia:
[...]

b) nimeämättömät

B. vähittäismyyntimuodoissa:
[...]"

8 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan keskeinen arviointiperuste tavaroiden luokittelulle on etsittävä oikeusturvan ja valvontakeinojen vuoksi yleisellä tavalla niiden objektiivisen luonteen ja ominaisuuksien perusteella sellaisina kuin ne on määritelty yhteisen tullitariffin nimikkeen nimiketekstissä ja jaksoja tai ryhmiä koskevissa huomautuksissa (ks. erityisesti asia C-395/93, tuomio 9.8.1994, Neckermann Versand, Kok. 1994, s. I-4027, 5 kohta). Yhteisen tullitariffin tulkinnassa on samoin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaista, että sekä yhteisen tullitariffin ryhmiä edeltävät huomautukset että tulliyhteistyöneuvoston nimikkeistön selittävät huomautukset ovat tärkeitä keinoja tämän tullitariffin yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi ja sellaisina niitä voidaan käyttää voimassaolevina tulkinta-apuvälineinä (edellä mainittu tuomio, 5 kohta).

9 Yhteisen tullitariffin 30 ryhmän 1 a huomautuksen mukaan 30.03 nimikkeen mukaista termiä "lääkkeet" sovelletaan tuotteisiin, jotka on sekoitettu terapeuttista tai ennalta ehkäisevää käyttöä varten.

10 Samassa huomautuksessa täsmennetään, että tähän ryhmään eivät kuulu ravintovalmisteet tai juomat, kuten dieettiset, vahvistetut ravintovalmisteet, diabeettiset ravintovalmisteet, "vahvistavat" juomat ja kivennäisvedet. Tulliyhteistyöneuvoston nimikkeistön nimikkeeseen 30.03 liittyvien selittävien huomautusten A 4 -kohdan mukaisesti kuitenkin lääkkeisiin kuuluvat "muutoin kuin suun kautta nautittavat ravitsevat valmisteet". Tämä selittyy sillä, että tämän laatuisia ravitsevia valmisteita käytetään aina lääketieteellisen hoidon yhteydessä.

11 Aminohappoja valkuaisaineiden perusaineksina voidaan pitää ravintoaineina. Tulliyhteistyöneuvoston nimikkeeseen 30.03 liittyvien selittävien huomausten mukaisesti valkuaisaineet kuuluvatkin elintarvikkeiden tärkeimpiin ravintoaineisiin.

12 Näin ollen on ratkaistava, onko riidanalainen aminohappojen seos ravintovalmiste, joka on tarkoitettu nautittavaksi muutoin kuin suun kautta.

13 Tämän osalta on huomattava, että tuotteen käyttötarkoitus voi olla luokittelun objektiivinen arviointiperuste sikäli kuin se kuuluu kyseiseen tuotteeseen kiinteästi, kun ominaisuutta täytyy voida arvioida tuotteen objektiivisen luonteen ja ominaispiirteiden mukaan (ks. asia 36/71, tuomio 23.3.1972, Henck, Kok. 1972, s. 187, 4 kohta).

14 Jos siis riidanalaisen tuotteen käyttötarkoituksena sille luontaisten erityisominaisuuksien perusteella on keinotekoisessa ravitsemisessa käytettävien tiputusliuosten valmistus, tämä tavara on katsottava kuuluvaksi nimikkeeseen 30.03.

15 Oikeudenkäyntiasiakirjoista ilmenee, että Amino Acid AA Mixture Peco -tuote on useiden annostettujen aminohappojen steriilin ja apyrogeenisen jauheen muodossa. Bundesfinanzhofin tarkoittamalla käsitteellä "annos" ei ole samaa merkitystä kuin yhteisessä tullitariffissa ja tulliyhteistyöneuvoston nimikkeistössä tarkoitetulla käsitteellä. Edellä mainittuun nimikkeistöön liittyvien selittävien huomautusten B a kohdan mukaisesti "annoksina" esiintyvät samanlaisiin määriin jaetut tuotteet, jollaisina ne on käytettävä terapeuttisiin tai ennalta ehkäiseviin tarkoituksiin. Ne esiintyvät yleisesti ampulleina, kapseleina, puristeina, pastilleina tai tabletteina sekä myös pulvereina, jos ne on pussitettu annoksina. Bundesfinanzhof on kuitenkin yksinkertaisesti halunnut korostaa, että seoksen muodostavat aminohapot esiintyvät tarkkoina määrinä.

16 Kuten ilmenee yhteisöjen tuomioistuimessa pidetystä suullisesta käsittelystä ja Thyssenin kansalliselle tuomioistuimelle esittämästä asiantuntijalausunnosta, johon sekä Thyssen että komissio vetoavat kirjallisissa lausunnoissaan ja jota Hauptzol-

lamt ei kiistä, riidanalaisten aminohappojen seosten käyttäminen elintarvikealalla on teoreettisesti mahdollista, mutta erittäin epätodennäköistä taloudelliselta näkökannalta, koska suurin kustannuksin toteutettavat äärimmäisen mikrobiologisen ja kemiallisen puhtauden asettamat vaatimukset sekä tuotteen apyrogeenisyys estävät sen käytön tällä alalla. Elintarvikealalla turvaudutaankin muihin kustannuksiltaan alhaisempiin mahdollisuuksiin.

17 Koska riidanalaisen tuotteen käyttö suun kautta käytettäväksi ihmisille tarkoitetuksi ravinnoksi on pelkkä teoreettinen mahdollisuus, näyttää siis siltä, että kyseinen tuote on luonteensa ja objektiivisten ominaisuuksiensa — steriilisuus, apyrogeenisuus, äärimmäinen puhtaus ja eri aminohappojen tarkka annostelu — mukaisesti tarkoitettu vain lääketieteelliseen käyttöön, tarkemmin sanoen tiputusliuosten valmistamiseen vettä lisäämällä.

18 Edellä esitetyn perusteella kansalliselle tuomioistuimelle on vastattava, että yhteistä tullitariffia, sellaisena kuin se on asetuksessa (ETY) N:o 3618/86 on tulkittava niin, että tiputusliuosten valmistukseen käytetty tarkoin annostettujen aminohappojen seoksesta koostuva steriili pulveri kuuluu nimikkeeseen 30.03 (alanimike 30.03 A II b).

Oikeudenkäyntikulut

19 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneelle Euroopan yhteisöjen komissiolle, aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut Bundesfinanzhofin 19.10.1993 yhteisöjen tuomioistuimelle esittämät kysymykset seuraavasti:

Yhteistä tullitariffia, sellaisena kuin se on yhteisestä tullitariffista annetun asetuksen (ETY) N:o 950/68 muuttamisesta annetun asetuksen (ETY) N:o 3331/85 24 päivänä marraskuuta 1986 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3618/86, on tulkittava niin, että tiputusliuosten valmistukseen käytetty tarkoin annostettujen aminohappojen seoksesta koostuva steriili pulveri kuuluu tariffinimikkeeseen 30.03 (alanimike 30.03 A II b).

Gulmann Moitinho de Almeida Puissochet

Julistettiin Luxemburgissa 1 päivänä kesäkuuta 1995.

Kirjaaja

R. Grass

Kolmannen jaoston puheenjohtaja

C. Gulmann